

Förvaltning:
Kommunledningsförvaltningen

Ansvarig:
Ekonomiavdelningen

Version:
1

Dokumenttyp:
Riktlinjer

Dokument-ID:
0431

Diarienummer:
16/16

Beslutat av:
Kommunstyrelsen

Publiceringsdatum:
2016-04-22

Revideras:
2020-04-21

Upphandling och inköp

Syfte

Syftet med riktlinjerna är att ge konkret stöd för hur upphandling får ske i Tranås kommun.

Ansvar och befogenheter

Det yttersta ansvaret för kommunövergripande ram- och leveransavtal har kommunstyrelsen. Respektive förvaltning/nämnd ansvarar för förvaltningsspecifika ram- och leveransavtal.

Upphandlingsavdelningen genomför upphandlingar av varor, tjänster och byggtreprenader samt tecknar ram- och leveransavtal. Beställningsansvariga som är utsedda av varje förvaltning genomför avrop/inköp från kommunens avtal.

Tranås kommun är en upphandlande myndighet. Tranås kommuns dotterbolag är var och ett själva en upphandlande myndighet och sköter därmed sina egna upphandlingar. Ibland är dotterbolagen med på kommunens upphandlingar och tvärtom.

Utförande

- Tranås kommuns upphandlingar och inköp ska göras i enlighet med EU-direktiv, svensk lagstiftning och Tranås kommuns riktlinjer och regler.
- De anställda som gör upphandlingar ska vara väl medvetna om Lagen om offentlig upphandling (LOU) och att den bl a innehåller regler för hur upphandling ska gå till under eller över de så kallade tröskelvärdena.
- Finns ramavtal ska avrop (beställning i enlighet med villkoren i ett ramavtal) alltid göras enligt villkoren i dessa avtal.
  - Ett ramavtal är ett avtal mellan en kommun ("en upphandlande myndighet") och en eller flera leverantörer som löper under en bestämd tidsperiod.
- Direktupphandlingar får göras om det inte finns något ramavtal och värdet av upphandlingen är under 534 890 SEK. Direktupphandling ska genomföras så att konkurrensen tillvaratas och enligt kommunens regler.
- Skälen till en direktupphandling och hur den har genomförts ska dokumenteras av den som ansvarar för upphandlingen.
- Tillfälliga erbjudanden eller rabatter hos konkurrenter ska inte utnyttjas. Genom s.k. köptrohet skapas förtroende hos kommunens avtalsleverantörer, vilket i sin tur leder till lägre kostnader.
- Kommunen ska i sin offentliga upphandling ställa krav på leverantörer till Tranås kommun att de kan erbjuda så många "Rättvisemärkt-produkter eller likvärdigt" som möjligt.

Dokumenttitel:
Upphandling och inköp

Version:
1

Dokument-ID:
0431

- Med detta menas produkter som enligt kontroll har producerats i enlighet med ILO:s åtta grundläggande kärnkonventioner om mänskliga rättigheter i arbetslivet. Detta under förutsättning att sådan märkning finns på produkterna som kommunen efterfrågar.
- Krav på miljöhänsyn ska vara en naturlig del i all upphandlings- och inköpsverksamhet.
- På varje förvaltning/avdelning ska finnas utsedd beställningsansvarig (samt eventuell ersättare) i den omfattning som anses nödvändigt i förhållande till förvaltningens storlek. Förvaltningschef utser beställningsansvarig.
- Kommunen är ansluten till ett antal samordnade upphandlingar (gjorda exempelvis utav andra kommuner eller SKL Kommentus). Avrop från dessa avtal ska ske enligt instruktioner i avtalen. Samverkan med andra ska ske där sådan är fördelaktig för kommunen.
- Det är inte tillåtet att köpa eller beställa varor eller tjänster för eget bruk i kommunens namn. Det är heller inte tillåtet att köpa eller beställa varor eller tjänster från privatperson eller annan leverantör som saknar F-skattsedel.

Miljöanpassad upphandling

Riktlinjer nedan är gemensamma för Jönköpings läns kommuner ("policy för miljöanpassad upphandling", daterad 2012-09-05).

Jönköpings läns kommuners miljökrav i upphandlingar ska vara konsekventa, konkurrensfrämjande och affärsmässigt drivande. I en upphandling av en vara, en tjänst eller en entreprenad ska Miljöstyrningsrådets upphandlingskriterier för basnivå användas om så finns. Den avancerade kravnivån och spjutspetsnivån kan övervägas. Beroende på vad som ska handlas upp, kan också ytterligare relevanta miljökrav ställas.

Näringslivet bör under kontraktstiden drivas till en ökad miljöanpassning vilket kan åstadkommas med t.ex. tidsbestämda utförandevillkor. Vid avtalsstart kan kravnivån vara längre för att under kontraktstiden stegvis öka. Om miljökraven är kostnadsdrivande bör något längre avtalstider övervägas. Ställda miljökrav ska följas upp.

Fokus på miljökraven ska i första hand riktas mot upphandlingsobjekt med väsentlighet ur miljösynpunkt. För att öppna nya vägar där målet är en bättre miljö och hälsa för människa är en god dialog och samverkan med leverantörer under avtalsperioden helt avgörande.

I samband med upphandling ska Jönköpings läns kommuner särskilt beakta:

- LOU, Lagen om offentlig upphandling
- Miljöbalken samt andra relaterade författningar som syftar till skydd av människors hälsa och miljö
- Miljöstyrningsrådets upphandlingskriterier
- Råd från tillsynsmyndigheter
- De nationella miljö kvalitetsmålen